

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 105/19

U Luxembourg 5. rujna 2019.

Presuda u predmetu C-417/18

AW i dr./Lietuvos valstybė, koju zastupaju Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras i Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

**Poduzeća za telekomunikacije moraju tijelu koje zaprima hitne pozive na broj „112”
besplatno prenijeti podatke koji omogućuju utvrđivanje lokacije pozivatelja**

Države članice moraju osigurati provođenje te obveze čak i ako mobilni telefon nema SIM karticu

AW i dr. članovi su obitelji osobe ES, 17-godišnje djevojke koja je bila žrtva kaznenog djela. Dana 21. rujna 2013. oko 6 sati ujutro u predgrađu Panevėžysa (Litva), ES je bila oteta, silovana i živa zapaljena u prtljažniku automobila. Našavši se zatvorenom u tom prtljažniku te kako bi zatražila pomoć, desetak puta je s mobilnog telefona nazvala jedinstveni europski broj za hitne službe 112. Međutim, uređaji centra za primanje hitnih poziva nisu pokazivali broj mobilnog telefona s kojeg je upućen poziv, što je spriječilo utvrđivanje njezine lokacije. Nije bilo moguće utvrditi je li mobilni telefon koji je koristila ES imao SIM karticu ni zašto njezin broj nije bio vidljiv centru za primanje hitnih poziva.

AW i dr. podnijeli su pred Vilniaus apygardos administracinis teismas (Okružni upravni sud u Vilniusu, Litva) tužbu tražeći da Litva naknadi neimovinsku štetu koju je pretrpjela žrtva, ES, i oni sami. U prilog svojoj tužbi, oni navode da Litva nije pravilno osigurala praktičnu provedbu Direktive „o univerzalnoj usluzi”¹ koja predviđa da države članice osiguraju da telekomunikacijska poduzeća pružaju besplatnu uslugu utvrđivanja lokacije pozivatelja tijelu koje prihvaća pozive na hitni broj 112, čim poziv dospije do navedenog tijela². To pravilo primjenjuje se na sve pozive upućene na jedinstveni europski pozivni broj za hitne slučajeve 112. Taj propust rezultirao je nemogućnošću prenošenja podataka o lokaciji ES policijskim službama na terenu, što ih je spriječilo u tome da joj pristignu u pomoć.

Vilniaus apygardos administracinis teismas pita Sud određuje li Direktiva „o univerzalnoj usluzi” državama članicama obvezu da osiguraju takvu uslugu čak i ako je poziv upućen s prijenosnog telefona koji nema SIM karticu te raspolažu li države članice marginom prosudbe prilikom definiranja kriterija za preciznost i pouzdanost podataka o lokaciji pozivatelja na broj 112 koji im omogućuju da ih ograniče na utvrđivanje bazne stanice preko koje je prenesen poziv.

U svojoj današnjoj presudi, Sud podsjeća da iz teksta Direktive „o univerzalnoj usluzi” proizlazi da se na sve pozive „na jedinstveni europski pozivni broj za hitne slučajeve” odnosi obveza pružanja podataka o lokaciji pozivatelja. Nadalje, Sud je već presudio da je Direktiva „o univerzalnoj usluzi”, u svojoj izvornoj verziji, nametala državama članicama, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, obvezu osiguranja rezultata, koja se ne ograničava na uspostavljanje odgovarajućeg regulatornog okvira, već zahtijeva da podaci o lokaciji svih pozivatelja na broj 112 budu stvarno preneseni hitnim službama. Posljedično tomu, pozivi na broj 112 upućeni s mobilnog telefona koji nema SIM karticu ne mogu biti isključeni iz područja primjene Direktive „o univerzalnoj usluzi”.

¹ Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (SL 2002., L 108, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 50., str. 3.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL 2009., L 337, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 224. te ispravci SL 2017., L 162., str. 56. i SL 2018., L 74, str. 11.)

² Članak 26. stavak 5.

Posljedično tomu, Sud presuđuje da Direktiva „o univerzalnoj usluzi” nalaže državama članicama, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, da osiguraju da predmetna poduzeća tijelu koje prihvaća pozive za hitne slučajeve na broj 112 pružaju besplatnu uslugu utvrđivanja lokacije pozivatelja čim poziv dospije do navedenog tijela, uključujući kad je poziv upućen s prijenosnog telefona koji nema SIM karticu.

Sud zatim utvrđuje da iako države članice imaju određenu marginu prosudbe prilikom definiranja kriterija za preciznost i pouzdanost podataka o utvrđivanju lokacije pozivatelja na broj 112, ti kriteriji moraju u svakom slučaju osigurati, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, utvrđivanje lokacije tog pozivatelja na dovoljno pouzdan i precizan način kako bi se hitnim službama omogućilo da mu stvarno pristignu u pomoć. **Margina prosudbe kojom raspolažu države članice prilikom definiranja tih kriterija ograničena je dakle potrebom osiguranja korisnosti prenesenih podataka kako bi se omogućilo učinkovito utvrđivanje lokacije pozivatelja i stoga intervencija hitnih službi.** Budući da takva ocjena ima osobito tehničku narav te je u uskoj vezi s posebnostima litavske mobilne telekomunikacijske mreže, na sudu koji je uputio zahtjev je da je izvrši.

Naposljetku, Sud navodi da se među uvjetima koji moraju biti ispunjeni kako bi se uspostavila odgovornost države članice za štetu nanесenu pojedincima povredama prava Unije koje joj se mogu pripisati nalazi uvjet postojanja izravne uzročne veze između povrede tog prava i štete koju su pretrpjeli ti pojedinci. Međutim, pretpostavke za naknadu štete propisane nacionalnim pravom ne smiju biti nepovoljnije od onih koje se odnose na slične zahtjeve u nacionalnom pravu.

Posljedično tomu, **kad se u skladu s unutarnjim pravom države članice neizravna uzročna veza između povrede koju su počinila nacionalna tijela i štete koju je pretrpio pojedinac smatra dovoljnom za uspostavljanje odgovornosti države, takva neizravna uzročna veza između povrede prava Unije pripisive toj državi članici i štete koju je pretrpio pojedinac mora se također smatrati dovoljnom, u svrhu uspostavljanja odgovornosti navedene države članice za tu povredu prava Unije.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293